

[Niels Ravn.]

taget må anses for rimeligt og hensigtsmæssigt med en sådan lovgivning. Af de 25 mill. kr., der hidtil har været stillet til rådighed, var der i henhold til bemærkningerne til lovforslaget pr. 1. april 1959 udlånt i alt knap 20½ mill. kr. jævnt fordelt over de forløbne 20 år. Det vil sige ca. 1 mill. kr. om året. Derefter skulle der efter 1. april i år være mindst 3 mill. kr. til rest, så om noget øjeblikkeligt behov kan der i hvert fald ikke være tale.

Ved bedømmelsen af, hvorvidt det i øvrigt er rimeligt med en lovgivning som den, der her er foreslået, vil jeg tage mit udgangspunkt i realkreditkommissionens betænkning af 1958, hvori landbo- og husmandsforeningerne opfordrer til at tage spørgsmålet om finansiering af indkøb af driftsmateriel og besætning inden for landbruget op til undersøgelse i forbindelse med de private pengeinstitutter.

Landboforeningerne er gået i gang med opgavens løsning og, så vidt det kan skønnes på nuværende tidspunkt, med godt resultat. Der findes i dag under landboforeningerne 24 indkøbsforeninger med samme formål som nævnt i det lovforslag, vi her behandler. Vilkårene for medlemmerne er særdeles rimelige. Der ydes intet indskud, men medlemmerne hæfter for garantibeløb svarende til 3 pct. af ejendomsværdien, dog højst 4 500 kr. Alle ejere eller forpagtere af landbrugsejendomme kan blive medlemmer, såfremt de er medlemmer af en landboforening. Udlånsbeløbet må ikke overstige 20 pct. af ejendomsværdien, dog højst 30 000 kr. Der skal som efter lovforslagets regler betales mindst 25 pct. kontant.

Denne finansieringsform har igennem de få år, den har virket, dannet baggrund for et samlet udlån på 4,5 mill. kr., i gennemsnit 6 500 kr. pr. lån.

Denne form for udlånsvirksomhed har endvidere den fordel, at den ikke sætter skel i landbruget med hensyn til ejendommens størrelse, således som det er tilfældet efter lovforslaget.

Man kan nu rejse det spørgsmål, hvorfor husmandsforeningerne ikke har fulgt realkreditkommissionens opfordring i lighed med landboforeningerne. Men svaret må vel blive, at deres medlemmer har været

dækket gennem udlån fra staten. Jeg vil finde det rimeligt, om man henstiller til det mindre landbrug, at det benytter de 2-3 år, hvortil landbrugsministeren endnu har midler til rådighed, til at løse de finansieringsproblemer, som nævnes i det lovforslag, vi her behandler, på privat basis, således som landboforeningerne har vist det muligt. Til disse synspunkter er jeg på forhånd sikker på at få tilslutning fra det ærede medlem hr. Aage Fogh, således som han har givet udtryk for det i realkreditkommissionens betænkning.

Med hensyn til lovforslagets enkelte paragraffer skal jeg ved denne lejlighed indskrænke mig til få bemærkninger, idet vi antagelig i et udvalg får lejlighed til nærmere drøftelser.

Jeg vil dog allerede nu stærkt vende mig imod det urimelige i, at man, 2-3 år før de midler er opbrugt, der står til rådighed efter gældende lov, på ny vil belaste statens udlånsvirksomhed med yderligere 25 mill. kr.

Jeg finder endvidere den afdragstid på 5 år, der er nævnt i § 2, punkt d, helt urimelig lang, især når det drejer sig om lån til indkøb af husdyr.

At udlånsgrænsen til foreningerne forhøjes til 4 gange garantikapitalen, må jeg også ansæ for meget betænkeligt, idet det i væsentlig grad forøger statens risiko.

Det foreliggende lovforslag er helt på linje med en række andre regeringsforslag fra den seneste tid, gående ud på at bevare — eller forøge — statens udlånsvirksomhed. Her har vi den egentlige baggrund for, at regeringen — først og fremmest finansministeren — så stærkt går imod en skattelettelse. At retsforbundet kan være med til denne stadige forøgelse af statens udgifter, må især forundre. Da man sidst her i det høje ting forhandlede om et lovforslag i lighed med det foreliggende, stillede venstre og det konservative folkeparti ændringsforslag om begrænsning af lovforslaget bl. a. vedrørende udlån til landhusholdninger. Dette ændringsforslag blev støttet af det daværende ærede medlem hr. Oluf Pedersen, der ifølge Folketingsprotokollen for den 7. april 1954 — Folketingsprotokollen 1953-54 sp. 4864 — udtalte følgende — jeg beder om tilladelse til et par citater —: